

[Carsten Raft.]

Ministeren siger med Hensyn til min Antydning af, at der skulde være taget politiske Hensyn, at det er der ikke. Jeg havde heller ikke ventet, at Ministeren havde indrømmet det. Men naar en Mand, der har ledet en Skole i 16 Aar til almindelig Tilfredshed, og bag hvem alle Børnenes Forældre staaer med Krav om, at han skal fortsætte, kun titelmæssigt og lønmæssigt skal glide over, men i øvrigt skal have de samme Funktioner som før, og han saa ikke kommer til at glide over, men faktisk bliver afskediget, saa spørger alle: Hvad er Grundene til dette? Manden har bestormet Ministeriet for at faa at vide, hvad Grundene er, og har ikke faaet Svar. Her i Tinget har jeg rettet Forespørgsel til Ministeren og har ikke faaet Svar. Det kan jo ikke nytte noget — Formodningen om, at der skulde være taget politiske Hensyn, befastes jo i høj Grad, naar man stadig ikke kan faa at vide, hvilke Grunde der er til denne meget, jeg maa have Lov til at sige grove Forbigaaelse. Jeg bliver ved at spørge, og vedkommende vil blive ved at spørge. Der er Mulighed for, at han vil rense sig over for den Bagvaskelse, der muligt ligger til Grund, ved et Sagsanlæg. Han bliver ved med at sige: „Jeg er efter 16 Aars Tjeneste ved en Overgang, der skulde betyde en Venlighed over for mig, blevet afskediget. Jeg kan ikke faa at vide, hvad Grundene er. Jeg spørger“. Og jeg spørger Ministeren, og hvis Ministeren igen ikke vil svare, er jeg bange for, at Befolkningen i hvert Fald vil faa ud af det, at saa var det jo alligevel de politiske Hensyn, der var de afgørende.

Duborg: Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, følte sig aabenbart ubehagelig berørt ved mine Oplysninger om den kolossale Tilbagegang i Landbrugets Formue, som har kunnet konstateres i de forløbne Aar. Enhver vil jo kunne forstaa, at naar Landbrugets samlede Formue i Løbet af faa Aar er gaaet tilbage fra 3 600 Mill. til ca. 1 900 Mill. Kr., er der alvorlig Fare for, at dette Erhverv i Løbet af faa Aar vil blive saa kapitalfattigt, at det ikke fortsat kan varetage den vigtige produktionsmæssige Opgave, det hidtil har haft i vort Samfund. Landbruget arbejder med en Bruttokapital,

der kan ansættes til mellem 6 000 og 7 000 Mill. Kr. Det vil altsaa ses, at Landbrugets Egenformue nu er under en Trediedel deraf. Vi er altsaa nu nede paa en meget lav Egenkapital, og der er al Udsigt til yderligere Forringelse af denne Kapital, saaledes at der er Fare for, at vi faar et saa kapitalfattigt Landbrug her i Landet, at det produktionsmæssigt vil faa en aldeles uoverskuelig Betydning. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch søgte at bortforklare Betydningen deraf ved at henvise til det store Fald, der har været i Ejendomsværdien, ud fra den i og for sig rigtige Betragtning, at dette jo ikke paa samme Maade er et Kapitaltab som en virkelig Nettotilbagegang, men jeg maa heroverfor gøre opmærksom paa, at en Undersøgelse af dette Forhold viser, at næppe mere end en Trediedel af Kapitaltilbagegangen kan henføres dertil. Det vil sikkert ligge deromkring. Der bliver altsaa tilbage en reel Kapitaltilbagegang paa ca. 1 000 Mill. Kr. Denne kolossale Nedgang i Formuen kan kun henføres til Driftsunderskud og Flugt af Kapital fra Landbruget til Byerhverv. Og dernæst maa man jo erkende, at Hovedaarsagerne til Kapitalnedgangen, Driftsunderskud og Kapitalflugt, fremdeles er til Stede trods de lidt bedre Konjunkturer, vi nu har.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch fandt endvidere Anledning til at angribe Dr. Jørgen Pedersens Beregning over det Tab, som Landbruget i de forløbne Aar siden 1929 havde lidt ved at afgive Landbrugsvarer til den øvrige Befolkning til Underpris. Som det er det høje Ting bekendt, er dette Tab af Dr. Jørgen Pedersen beregnet til godt 600 Mill. Kr. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch gør gældende, at det er ganske urimeligt at vælge 1929 som Udgangspunkt for en saadan Sammenligning. Jeg maa dog dertil sige, at der kan ikke vælges, vel at mærke naar Talen er om de senere Aar, noget andet Sammenligningsgrundlag, naar der skal være Mening i en saadan Opgørelse, idet Forholdet jo nemlig er dette, at i 1929 da staaer man med en Tilstand her i Landet, hvor der er nogenlunde økonomisk Ligevægt mellem Industri og Landbrug. Produktionsmæssig set befinder de sig i dette Aar i nogenlunde Ligevægt. Derfor maa man selvfølgelig benytte dette Ud-